

Тетяна Коваль

К. ф.-м. н., доцент кафедри економічної кібернетики

НУБіП України, факультет ІТ

ORCID ID 0000-0002-3981-5843

Kovalt28@gmail.com

ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ РИНКУ ЯЄЦЬ УКРАЇНИ ТА ЙОГО АНАЛІЗ

Анотація. Український ринок яєць в останні роки характеризується спадною кон'юктурою. Це пов'язано з обсягами виробництва і обмеженим експортом та воєнними діями на території України. Охарактеризовано динаміку виробництва яєць в сільськогосподарських підприємствах. Охарактеризовано коливання цін на яйця, зміни обсягів експорту яєць

Ключові слова: яйця, ринок, обсяги виробництва яєць, експорт, споживання, ціна.

ВСТУП

Сьогодні яйця є одним з основних джерел тваринного білка для організму. За даними Асоціації птахівників України, щорічно у світі споживається близько 567 мільярдів курячих яєць. Однак неперервний моніторинг умов промисловості має вирішальне значення для успішного маркетингу та планування виробництва. Аналізуючи статистичні дані минулих періодів, можна отримати загальні тенденції щодо подальшого розвитку ринку яєць.

Постановка проблеми. Останні події суттєво вплинули на ситуацію на українському ринку яєць. Війна та окупація території України призвели до змін у структурі птахівництва. Ринок яєць, окрім сприятливих передумов та загального розвитку підприємств у цьому секторі, демонструє високу волатильність цін на продукцію, складне формування довгострокових експортних відносин та невизначеність майбутніх стратегій розвитку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням ринку продукції птахівництва присвячені праці Р. Буряка, Ю. Гулі, Т. Гуренко, Л. Мармуль, Р. Миніва, С. Пашко, В. Топіхи, Ф. Ярошенко, І. Ясіновської, І. Яціва та інших вчених

Мета публікації. Проаналізувати та дослідити ринок яєць України, визначення проблем і перспектив його розвитку.

РЕЗУЛЬТАТИ ТА ОБГОВОРЕННЯ

Розвиток птахівництва в Україні за останні роки зазнав кількох важливих змін, спрямованих на підвищення продуктивності та економічної ефективності цієї галузі. Одним із важливих шляхів досягнення цих цілей є спеціалізація і концентрація виробництва, перехід на індустріальну базу, створення масштабних агрохолдингів, поблизу великих міст і промислових центрів.

Птахівництво в Україні має потенціал для подальшого зростання та розвитку, а перехід до великих сільськогосподарських комплексів може підвищити конкурентоспроможність та виробничий потенціал. Такий підхід сприятиме підвищенню продуктивності та прибутковості галузі та стане важливим фактором для подальшого розвитку галузі та конкуренції на світовому ринку.

Проте через кризові та трансформаційні явища української економіки існують певні перешкоди для розвитку промислового яєць. Через нестабільну ситуацію та складні економічні умови виробництво яєць значно знизилося.

Рисунок 1. Динаміка виробництва яєць млн.шт

Джерело: побудовано автором на основі [1].

За період шести років виробництво яєць курячих в Україні відзначилося спадом на приблизно 23%. Такий спад може бути пов'язаний з різними чинниками, включаючи фактори попиту та зміни в умовах господарювання. 2021 і 2022 роки були особливо відзначені спадом виробництва. Загальне виробництво яєць у 2022 році скоротилося на 20% порівняно з 2021 роком. [2], [3].

«Овостар Юніон», один із провідних виробників яєць і яєчних продуктів в Україні, у 2022 році скоротив виробництво яєць на 9% порівняно з минулим роком. Війна та окупація території України призвели до змін у структурі птахівництва.

У багатьох областях (Чернігівській, Сумській, Херсонській, Донецькій, Запорізькій, Харківській, Луганській) не тільки втрачено багато птахофабрик, але й зменшилась кількість птахофабрик, що залишилися. Чорнобаївська філія агрохолдингу «Авангард» була одним із найбільших виробників яєць в Україні, але загибель близько 4 мільйонів курей-несучок і втрати на окупованих територіях призвели до скорочення виробничих потужностей. Аналогічна ситуація і в інших виробників яєць, таких як Птахофабрика «Фенікс», Маріупольська птахофабрика, Куйбишевська птахофабрика і Татіс.

Світове виробництво яєць демонструє постійну тенденцію до зростання протягом багатьох років, але стабілізувалося в останні роки через спалах пташиного грипу. Світове виробництво яєць досягло піку в 2020 році, досягнувши 1,65 трильйона яєць. У 2022 році в усьому світі буде вироблено 1,627 трильйона одиниць. Це незначне зниження порівняно з 1633 мільярдами. Без Китаю падіння кількості вироблених яєць у 2021 році було б ще більшим через глобальну пандемію пташиного грипу. У той час, як багато країн намагаються зберегти запаси на полицях супермаркетів, Китай залишається стабільним перед обличчям глобального дефіциту яєць, який очікується в 2022 році. [4].

Сполучені Штати борються з глобальною пандемією пташиного грипу, через яку за 12 місяців було вибракано понад 40 мільйонів курчат. Подібним чином у секторі птахівництва ЄС спостерігалось значне зниження виробництва. У деяких країнах ЄС, зокрема у Франції, Італії та Угорщині, виробництво впало на 11%.

Характерним інноваційним фактором розвитку галузі є збільшення питомої ваги яєць, які використовуються при глибокій переробці та у виробництві широкого

асортименту рідких і порошкоподібних яєчних продуктів. Інвестування в комплексну переробку яєць і вивчення сучасних технологій принесе нам багато переваг. Яєчні продукти мають можливість усунути сезонне перевиробництво та значно розширити асортимент продуктів виготовлених з яєць, що дозволить змінювати товарну номенклатуру з урахуванням ринкової цінової політики, що створює унікальну можливість для збільшення експорту.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

На основі широкого аналізу даних і досліджень українського та світового ринку яєць птиці можна зробити кілька важливих висновків.

- Динаміка виробництва та споживання яєць в Україні свідчить про великий потенціал для розвитку цієї галузі. Україна є важливим гравцем на міжнародному ринку яєць.
- Ціни на яйця можуть коливатися через різні фактори, такі як виробництво, попит, військові дії, підвищення цін на енергоресурси та корми.
- Необхідно підвищити продуктивність виробництва яєць, запровадити сучасні технології та покращити генетику птиці.
- Розширити ринок збуту шляхом активного експорту та розробки нових продуктів з використанням яєць.

ПОСИЛАННЯ

1. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
2. Виробництво яєць в Україні – рентабельність впала у 100 разів. AgroPortal: веб-сайт. URL: <http://agroportal.ua/ua/news/eksklyuzivny/proizvodstvo-yaits-v-ukraine-rentabelnost-upala-v-100-raz/>
3. Аналітика. Союз птахівників України. веб-сайт. URL: <http://www.poultryukraine.com/ru/poultry/analytics/>
4. Faostat веб-сайт. URL: <https://www.fao.org/statistics/data-collection/en/>

MINISTRY OF EDUCATION
AND SCIENCE OF UKRAINE

NATIONAL UNIVERSITY
OF LIFE AND ENVIRONMENTAL
SCIENCES OF UKRAINE

FACULTY OF INFORMATION
TECHNOLOGY

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

ФАКУЛЬТЕТ ІНФОРМАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ

PROCEEDINGS

XI International scientific
conference

**GLOBAL AND
REGIONAL PROBLEMS OF
INFORMATIZATION IN
SOCIETY AND
NATURE USING
'2023**

15-16 November 2023

Kyiv, NULES of Ukraine

Kyiv 2023

МАТЕРІАЛИ

XI Міжнародної науково-практичної
конференції

**ГЛОБАЛЬНІ ТА
РЕГІОНАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ІНФОРМАТИЗАЦІЇ В
СУСПІЛЬСТВІ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННІ
'2023**

15-16 листопада 2023 року

Київ, НУБіП України

Київ 2023

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
ФАКУЛЬТЕТ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

МАТЕРІАЛИ

XI Міжнародної науково-практичної конференції

ГЛОБАЛЬНІ ТА РЕГІОНАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ В СУСПІЛЬСТВІ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННІ '2023

15-16 листопада 2023 року

Київ, НУБіП України

Київ 2023

УДК 004

Рекомендовано до друку вченою радою факультету інформаційних технологій Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол № 4 від 20.11.2023)

Укладач: к.е.н., доцент Харченко В.В.

Збірник матеріалів XI Міжнародної науково-практичної конференції "Глобальні та регіональні проблеми інформатизації в суспільстві і природокористуванні '2023", 15-16 листопада 2023 року, НУБіП України, К. НУБіП України, 2023. 117 с.

Відповідальність за зміст публікацій несуть автори.

© Національний університет біоресурсів
і природокористування України, 2023